

Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

ÚNOR 2011

DOMINGOS CORREIA

hraje Tobyho v McDonaghově *Ujeté ruce*

Premiéra

Martin McDonagh UJETÁ RUKA

(Behanding in Spokane)

Mnoho rukou, ale žádná z nich ta pravá...

Překlad a režie: **Ondřej Sokol**

Scéna: **Adam Pitra**

Kostýmy: **Katarína Hollá**

Hudba: **Petra Horváthová**

Pohybová spolupráce: **Renata Suchánková**

Hrají: **Marek Taclík, Domingos Correia, Martin Finger, Markéta Stehlíková, Michal Pavlata a Petra Horváthová.**

Premiéra 14. ledna 2011

Marylin: *Ty věříš celý tý věci? Jak jako přišel o ruku a to všechno?*

Toby: *Měl jsem trochu takovej pocit, jako bych to snad už někdy viděl v telce, nebo v kině kdysi. Myslím, že Lee Majors v tom byl. Ale mám pocit, že se mi to plete, že ten měl možná ty robotický ruce, fakt nevím.*

Msta jakožto „životní posláním“ je jedním z hlavních témat klasických westernů, krimi příběhů či gangsterek. Stejně tak je tomu v McDonaghově nejnovější hře *Ujetá ruka*, v níž ovšem ústřední téma msty postrádá konstantní role očekávatelných nositelů děje, čímž se otvírá prostor k četným dohadům. Autor používá postupy, které mu umožňují zpochybnit realismus příběhu a stejně tak jedinečnost postavy jako subjektu. Pohrává si s gangsterkou, v níž tečou pomyslné proudy krve, byt' z pistole se zde vystřelil jen jednou, a to – proti všem pravidlům – hned na začátku. A mstitel je schopen postřílet kvůli své pomstě hromady lidí, aby sice nakonec našel, co hledal, zároveň ale zjistí, že celý jeho život mstitel stál za h....

Narůstající obavy, že bychom se mohli ocitnout v rukou psychopatů a že vše je natolik ujeté, že nějaká ta ujetá ruka z názvu ztratila na významu, potvrzuje samo finále hry. V něm selže i ta poslední možnost pomstít se světu a tak, zdá se, „kovbojka“ bude pokračovat, kdykoli a kdekoli a v jakémkoli žánru... rc

„Má největší láska byl odjakživa film. Tak jsem zkusel přenést nějaké filmové prvky do jevištního provedení. Peprné dialogy, střih, rychlý spád, situace, které můžeme nazvat akčními. Takové divadlo mi přišlo originální, neotřelé a divácky velmi poutavé a vděčné. Chtěl jsem vyprávět příběhy stylem, jaký v divadle nebyl dvacet, třicet let a který je ve filmu stále přítomen.“

Martin McDonagh

Petra Horváthová

Milá Petro, co tě přivedlo z České Lípy do Prahy ke studiu herectví na DAMU na Katedře alternativního a loutkového divadla?

Náhoda? Vlastně sama ani nevím. :-) Když jsem byla malá holka, chtěla jsem být lékařkou nebo herečkou. Říkala jsem si, že obě profese pomáhají lidem. Nakonec můj dětský rozum vymyslel, že budu herečkou, protože tu doktorku si pak budu moct zahrát. Dvě v jednom. ;-)

Na gymnáziu jsem pak začala chodit do DKM (divadelního klubu mladých, kde jsem odehrála čtyři skvělé sezóny), dělat hudbu (hip-hop) a jezdit na Jiráskův Hronov (festival amatérského divadla, při kterém jsou dílny vedené profiky; odtud přišel také první velký impuls – zkus to na herectví – od pedagoga JAMU) a ve čtvrtáku, když se podávaly přihlášky na VŠ, jsem ji dala i na herectví a na alternu jsem se dostala.

Váš ročník vedli režiséři Jan Borna a Ivan Rajmont. Jak se rozdílnost jejich divadelní práce projevovala ve výuce?

To je dost komplikovaná otázka. Nerada bych někoho urazila, takže odpovím jen letmo. Velmi se projevovala, ale vlastně vůbec neměla čas se projevit. :-)

Pan Borna už pro nemoc neměl tolik sil, aby nás vedl, takže jsme skoro celé čtyři roky byli pod taktovkou pana Rajmonta (v pozadí s paní Fiedlerovou, jako hereckým pedagogem). Což pro mě byla škola OPRAVDU POŘÁDNÁ!!!

Vedle herectví se věnuješ muzice. Zpíváš v kapele Monoskop. Jak a kdy vznikla a k jakému žánru se kloníš? Kdo je autorem textu pěkné skladby *Nádech výdech v tvém podání*?

Jestli tvrdím, že otázka předchozí je komplikovaná, tak otázka, jaký žánr hraje kapela Monoskop, je ještě komplikovanější. :-D Dle mého názoru je to něco mezi trip hopem, drum'n'bass a experimentální alternativou. ;-)

(Snad mě kluci nezabijou). Vznikla už před lety, nejsem si jistá, kdy přesně. Já se k nim přifařila jako poslední oběť, hledali totiž zpěv, a nějak se to skrze pár náhod a známých podařilo. :-)

Moc mě to s nimi baví a děkuju za to. Text k *Nádechu* je můj a původně vznikl do absolventské inscenace *Marnotratný syn*, kde se nakonec nevyužil.

Děkujeme za rozhovor (peh)

JAROSLAV VOSTRÝ

umělecký šéf, dramaturg, režisér Činoherního klubu 1965 – 1972
ředitel a umělecký šéf Činoherního klubu 1990 – 1993
slaví 24. ledna 80. narozeniny.

Srdečně blahopřeje soubor Činoherního klubu.

Ladislav Smoček a Jaroslav Vostrý v ČR v září 2010.

Jedno moje malé velké ohlédnutí

Osmdesát let Jardy Vostrého. Osmkrát deset let. Zdá se mi, že nemůže být pravda, že Čas dovedl k milníku s číslem osmdesát po všelijak dlážděné i nedlážděné cestě života i přítele Jaroslava; vřdyť všechno se mi zdá, že se stalo včera. Naše přátelství vzniklo hned záhy v době temna, na počátku našich studií na pražské DAMU, v roce 1952. Zdá se, že rozhodující, co nás dvacetiletě tak rychle svedlo dohromady, bylo snad okamžité poznání jisté vzájemnosti. Oba jsme si uvědomovali, že na směšnost i krutost okolí nahlížíme velmi podobně; byl nám společný i náš dosti osobní smysl pro smích, který tuto vzájemnost jen potvrzoval. Je tudy přirozené, že naše spolupráce začala už na škole. A později Jaroslav, už jako výrazně uznávaný publikující teoretik a kritik, pozorně sledoval moji režijní práci a byl první, kdo četl mé hry i krátké prózy. A také byl první, kdo zveřejnil moji hru *Piknik* v měsíčníku *Divadlo*, publikaci, kterou vedl a dovedl na špičkovou úroveň. A bylo jen přirozené, že v procesu zakládání divadla, kterému jsme oba společně dali název Činoherní klub, byl jeho první počín šéfa, to jest zformování základů fungování a směřování této scény, naprosto zásadní. Vždy mně imponovala Jaroslavova dispozice intenzivního duševního výkonu, jeho hluboká vnímavost a krajní chápavost. A to je asi ten podstatný dar. Od toho se totiž odvíjí vše. Mimo jiné i schopnost opravdu vidět, a schopnost skutečného citu i poznání hodnot.

I proto jeho další celoživotní poslání – předávání poznaného dalším generacím, směřování jich k vlastnímu sebepoznání – je zejména pro budoucnost nedocenitelné. Zdá se mi, že Jaroslav sotva kdy marnil vyměřený čas. Jalovost a ochablost nikdy neměla místo v jeho mysli. Patří k těm, kdo ví, jak doopravdy funguje svět, zejména ten lidský. Bylo a je příjemné to s ním sdílet. A tak i naše přátelství už trvá bezmála šedesát let. Šestkrát deset let.

Jaroslav našťástí patří k těm na světě, kdy osmička v počtu let života přesvědčivě bourá předsudky spojené s tímto věkem. Svědčí o tom mnohé z toho, co právě dělá. Na dávno zaniklou revue *Divadlo* navazuje neméně báječný čtvrtletník *DISK*. I jeho poslední psané statě vykazují objevné originální bystré úhly pohledu jako kdykoliv předtím. A založení Scénologické společnosti je poslední skvělý počín. Scénologie totiž otvírá další dveře poznání a dostává nás až k praktickým divadelnosti mimojevištního světa. Umožňuje probudit naši kostnatíci mysl, umožňuje vidět dynamickou divadelnost zdánlivě nehybných věcí, umožňuje úplněji prožívat, úplněji vnímat a nastolit přítomnost ducha. Napadá mě, že Jaroslavovy počiny jsou jakési vřdyobnovující se počátky. A počátky jsou vřdycky tak nesmírně krásné a mladé.

Milý Jardo, nepotřebuješ víc, než Ti ze srdce přát stálou výdrž a zdraví na cestě plného života k dalšímu ‚kulatému‘ milníku, tam někde před námi.

Ostatně, jsem v těsném závěsu za Tebou
Tvůj Láda

Jaroslav Vostrý a Peter Daubeny, ředitel londýnského festivalu *World Theatre Season*, v Praze v roce 1969.

H. Pinter: Narozeniny (režie J. Vostrý, 1967)

A. Vostrá: Na ostří nože (režie J. Vostrý, 1968)

Voltaire: Candide (r. J. Vostrý, 1971)

J. Vostrý: Tři v tom (r. J. Menzel, 1978)

František Fröhlich,
Alena Vostrá a Jaroslav Vostrý
na přehlídce
World Theatre Season 1970.

Milý Jaroslave,

jak to výstižně vyjádřil dnes už nebožtík Luboš Hruza: „Jaroslav Vostrý, ředitel a člověk, bez kterého by se Činoherní klub administrativně, organizačně, umělecky atd.“ (a já bych ještě tučným písmem dodal **lidsky**, to je totiž mnohem víc než nějaké „atd.“) „nikdy nezrealizoval.“

Letos tedy slavíš osmdesátiny a ta doba, o které Luboš mluvil, uplývá – mladší generace by řekla uplynula – do nenávratna a živá zůstane už jen ve vzpomínkách pamětníků. To oba jsme – jsme přece pouze tři roky od sebe, takže jsme se navzájem celá ta léta, tu podrobněji, tu zběžněji, sledovali a věděli jsme o sobě. A já teď, na velice stará kolena, chci říct dvě věci, které jsem Ti přímo nikdy neřekl, nejsem přece herec a patetičnost mi, jak víš, nesedí, jsem, jak si ze mě leckdo utahuje, britsky rezervovaný člověk nebo, méně uctivě, studený čumák. Vždycky jsem si říkal, když mě třeba objal Péta Čepek, takhle bezprostředně kdybych se uměl odvázat! Rád bych doufal, že to bylo zřejmé i bez řečí, ale teď se to tedy pokusím povědět slovy (pěkný anglický výraz: „spell it out“.) Rád bych, aby to bylo aspoň zaznamenáno, byť i to rovněž utone v bezedné tůni času. Za prvé chci říct, že jsem Ti za mnoho vděčný. Otevřel jsi mi nový svět, i když jsem, jak si možná vzpomínáš, zpočátku vzdoroval, třeba když jsi mi někdy začátkem 60. let navrhoval, abych šel dělat dramaturga do Pardubic, tak jsem se z toho nakonec vyvlékl. Chtěl jsem hlavně překládat, což je činnost fyzicky (ale samozřejmě vůbec ne duševně) osamělá, a tak jsem zůstal stát stranou. Až koncem toho desetiletí jsem už neodolal, vstoupil jsem, jakkoli okrajově, do gravitačního pole Tvého ČK, a nikdy jsem toho nelitoval, byť i pak jsem si vždycky jistý odstup, doufám že zdravý, od takových těch halasnějších a hysteričtějších okolností divadelního života zachoval. Díky Tobě jsem se dostal k práci, která mě od té doby fascinuje a naplňuje a ve které jsem, doufám, byl i něco platný – a spolu s Helenou jsme získali nejednoho přítele na celý život.

A za druhé bych Ti chtěl vyjádřit svůj obdiv nad vším, co jsem tehdy těch pár let v ČK měl vzácnou příležitost sledovat z bezprostřední blízkosti a v dalších letech pak na dálku. To už rozvádět nebudu, řekl to už Luboš Hruza.

Tak vidím, že jsem tu zdánlivě psal především o sobě, ale Ty jistě chápeš, že tomu tak není. Takže na závěr Ti za všechno děkuju a oba i s Helenou Ti přežeme, aby Ti síla, energie i humor zůstaly ještě dlouho zachovány.

Srdečně a přátelsky
Tvůj Franta Fröhlich

S Ladislavem Smočkem a Janem Kačerem v ČK 2006.

Osmdesátiny

jsou výročím, které se dá oslavit bilancováním uplynulého běhu let. U Jaroslava Vostrého by to však bylo značně nepatřičné. Ne že by nebylo co bilancovat. Jaroslav stál od přelomu 50. a 60. let minulého století v čele redakce časopisu Divadlo a nasměroval jej zásadním a radikálním zlomem na dráhu, která z něj učinila centrum tehdejšího myšlení o divadle. A také tribunou naší divadelně-kritické i teoretické generace. V roce 1965 pak stál u zrodu Činoherního klubu, jehož smyslem byla obnova možností činohry jako jednoho ze základních druhů divadla hercem a přes herce v době, kdy moderna nenápadně a pomalu, ale o to nezadržitelněji vplouvala do postmodernismu. Jen tyhle dva ‚zakladatelské‘ činy Vostrého z něj činí jednu z klíčových osobností českého divadla druhé poloviny 20. století. Ale Jaroslav má v sobě stále ono skvělé a ne tak časté spojení brilantního teoretika s bystrým, citlivým a zaníceným citěním tvůrčí praxe a také s energií, již důsledně, prospěšně a vehementně uplatňuje v jakémkoliv svém ‚zakladatelském‘ úsilí, aby dosáhl vytčeného cíle. A tak dnes na divadelní fakultě AMU řídí Ústav dramatické a scénické tvorby, jenž vydává revue DISK a dvě řady – malou a velkou – stejnojmenné knižní edice. A hlavně: inspiroval a založil scénologii jako teoretickou disciplínu s výrazným dosahem do praxe naší doby ‚všeobecné scénovanosti‘.

Tenhle osmdesátník opravdu vydatně zasahuje do přítomnosti, vskutku se nedá oslavovat jen bilancováním minulých zásluh. Což je – myslím – to nejlepší a nejkrásnější, co lze u toho Jardova jubilea vyslovit a popřát.

Jan Císar

Josef Vondráček, Josef Somr, Jan Kačer a Jaroslav Vostrý na zkoušce Albeeho hry *Stalo se v zoo*, Činoherní klub 1965.

„Jaroslav Vostrý. Legenda a respektovaná autorita. Léta jsem sledoval jeho vynikající, dodnes nepřekonaný časopis *Divadlo*. Člověk tak přisného a náročného pohledu na divadlo by mohl až budit dojem, že kvalitní divadlo se vlastně dělat nedá. A ejhle – tenhle člověk projevívá najednou víru, že jeho představa o divadle by se uskutečnit dala, a také takové divadlo založil. A to divadlo nijak vznešeně teoretické, ale divadlo živé, s herci sakramentsky plnokrevnými. Když se pak tento pan Vostrý ozval v telefonu a nabídl mi práci v ještě neexistujícím divadle, byl jsem docela rozčilený. Blesk z nebe. Za týden jsem totiž měl podepsat angažmá v Národním divadle, kde jsem už hrál za Jana Třísku, který odešel na vojnu... Požádal jsem Jana Kačera, aby mi pomohl aspoň trochu ulehčit dramatickou situaci – Národní se přeci neodmítá... A vysvětlit šéfovi ND Josefu Maršálkovi, o co jde. Tomu se projekt tak zalíbil, že nás chtěl angažovat do ND všechny... Což Jaroslav Vostrý s poděkováním odmítl. Tak se stal Jaroslav Vostrý mým šéfem a později i režisérem. Čím dál víc si toho vážím, že mne tehdy vybral. Vstoupil do dějin mého života – myslím, že v tom nejlepším smyslu.“

Josef Abrhám v knize *Činoherní klub 1965 – 2005*

„V Činoherním klubu pod vedením Jaroslava Vostrého lze skutečně hovořit o partě. Především v práci. Jsem hrozně šťastna, že mám možnost pracovat v týmu, který má společné názory, myšlenky. Nestává se, že by vznikaly nesrozumitelné situace, jsme do té míry sehraní, že rozumíme režisérovi a rozumíme si vzájemně. A to je nejdůležitější...“

Jiřina Třebická v knize *Činoherní klub 1965 – 2005*

„Ale ještě jedno štěstí jsme, Činoheračku, při Tvém narození měli. Na svět Ti energicky pomáhal a naším prvním šéfem se stal Jaroslav Vostrý. Nebudu se rozepisovat o tom, jak jsem si ho vážil a vážím pro

jeho teoretické i praktické znalosti, pro jeho schopnost rozprávět s námi o divadelní práci a jejích problémech. Domnívám se, že to byla právě jeho osobnost s darem velké rozvahy, kolegiality a schopnosti vcítit se do odborných i lidských problémů divadelní party, která na dlouhou dobu umožnila bezkonfliktní spoluexistenci silných i rozdílných uměleckých osobností. Jsem rád, že jsem s ním mohl spolupracovat na *Candidovi*, na *Vychovatelí* a dalších hrách. Snad není příliš nesklonné u příležitosti tohoto vzpomínání přiznat se, jak mě těšilo naše rozvíjející se přátelství, které trvá dodnes. Díky, Jaroslave!“

Jiří Hálek v knize *Činoherní klub 1965 – 2005*

„Všechno, co popsalo a zhodnotilo Činoherní klub – jeho založení a směřování – bylo už napsáno.

Divadelní ústav v Praze, ve spolupráci s Divadelní fakultou AMU, vydaly knihu profesora Jaroslava Vostrého **Činoherní klub 1965 – 1972 / Dramaturgie v praxi**. Je tam o Činoherním klubu téměř všechno, co je podstatné.

Ale ještě jednu knihu Jaroslava Vostrého mám trvale po ruce. **Petr Čepek – Talent a osud**. Moc za ni, Jaroslave, děkuju. Listuju oběma knížkami dávno přečtenými a připomínám si všechno, čím jsme těch pár let žili.“

Věra Galatíková v knize *Činoherní klub 1965 – 2005*

„Celý Činoherní klub byl tehdy výběrová skvadra. A nebyla to náhoda. Jarda Vostrý nebyl žádný intelektuál salonního typu. Měl obrovský cit pro člověka. ‚Psycholog hereckých duší.‘ (Jestli vůbec herci nějakou duši mají.) Jarda věděl, kdo je schopen hrát téma a kdo má tendenci předvádět sám sebe.“

Pavel Landovský v knize *Činoherní klub 1965 – 2005*

Pavel Landovský a Jaroslav Vostrý, Činoherní klub v září 2010 – večer k nedožitým 70. narozeninám Petra Čepka.

Cinoherní klub uvádí:

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2011 se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Studio Divadla Dagmar / Karlovy Vary Vladimír Fekar SESTRA

Hledání vlastní identity skrz smrt své sestry a ztroskotaný vztah rodičů.

Neděle 13. února

Režie: **Hana Franková** / Choreografie: **Jan Hnilička** / Světla a zvuk: **Hana Franková** / Hrají: **Tomáš Havlínek, Tereza Pachtová, Ivana Sedláčková, Jan Hnilička.**

Studio Divadla Dagmar a pedagogické školy je součástí otevřené společnosti profesionálních divadelních umělců. Dramaturgie je zaměřena zejména na systematickou tvorbu pro děti a mládež.

V.A.D. / Kladno FE-ÉRIE O KLDNĚ

V.A.D. uvádí urbanisticko-sociálně-politologickou a navíc edukativní inscenaci.

Neděle 27. února

Námět: **Kazimír Lupinec** / Scénář: **Kazimír Lupinec & V.A.D.** / Režie, scéna a návrhy kostýmů: **V.A.D.** / Hudba: **The Beatles** / Zvuk: **Jiří Brzda** / Světla: **John, Miroslav Malý** / Jevištní technika: **Evžen Hrají: Theodor Ocelín, František Šlukovrbovec, Kazimír Lupinec, Vilém Říha, Milan Pánek, Jasanka Kajmanová, Ema Spurná, Laura Lupincová, Dušan Pilát.**

Divadlo V.A.D. si je vědomo mnohých zjednodušení, nepřesností a snad i nespravedlností, kterých se touto inscenací dopouští na obyvatelích, dobré pověsti a historii největšího města Středočeského kraje. Inu, pro krásu se někdy trpí...

Výstava

Výstava **LUBOŠ HRŮZA / SCÉNOGRAFIE A MALBA 1958 – 2008** se koná do 26. března 2011 v Horáckém divadle v Jihlavě.

A. P. Čechov: *Strýček Váňa*, Národní divadlo v Oslu (1977)

Výrok na únor 2011

„Ten pan Taclík má pořád něco s rukama. Nejdřív hrál ve filmu *Jedna ruka netleská*, a teď zase tohle.“

(Jedna z návštěvnických představení Ujetá ruka)

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz: Hlavní město Praha

Inscenace ČR jsou realizovány s podporou Městské části Praha 1

PRA
PRA
PRA
PRA

HA
GUE
GA
G

Na rok 2011 poskytuje
Hlavní město Praha
Činohernímu klubu
grant ve výši 17.500.000,- Kč

Partneři Činoherního klubu

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ
a.s.

www.CGS.eu

EUROAWK

Kooperativa
POJIŠTOVNA A.S.

K+K
HOTELS

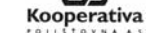

REVOLVER
REVUE

VÍNÁŘSTVÍ WALDVIERTEL

scena.cz
1. KULTURNÍ PORTÁL

Toner

www.radiohortus.cz

SPIELBERG

Mediální
Agentura

• lidé • média • reklama

Redakce Činoherního čtení: **Roman Císař, Petra Honsová, Radvan Pácl.**
Foto: **Pavel Kolský, Pavel Nesvadba, Miloň Novotný, Vilém Sochůrek, Miroslav Pokorný, Martin Poš, Lenka Novotná.** Jazyková korektura: **Andrea Fiřtíková.**
Grafická úprava: **Kateřina Skalníková.**

Galerie Smečky Vás zve na výstavu

Galina Galina Egerová

**od 02.02.2011 do 12.03.2011
úterý – sobota, 11.00 – 18.30 hodin**

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti, studenty SŠ, VŠ a pro všechny držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.

**Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)**

tel.: +420 222 210 268tel./fax: +420 222 210 272

e-mail: galerie.smecky@ppas.cz

* **galerie**